

ОЛОХ

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТЭН ТАХСАР

ҮРДҮНЭН СЫҢЫАН ТОХТУОХТААХ

Быйылгы халаан уутуттан өтөрүнэн-наарынан буолбатах элдьархай тахсыбытын, ол содуларын туоратыыга Саха сирэ эрэ буолбакка, дойду бүтүннүтэ ылдан олохторун үчүгэйдик билэбит. Соторутаабыта СР Президентэ М.Е.Николаев улуустар дьаһалтларын кытта селекторнай сүбэ мунньабы ыйтта. Мунньахха билигин да сорох улуустарга норуот түмүллэ илигин, үрдүнэн эрэ сыһыан баарын, улахан тэрээһиннээх, элбэх киһи хабыллар барыта нардара ыйтылла тураллар. Республика аса баһылыга Корботон бэлиттээтэ. Ленскэй куораттан СР Правительствотын председателин солбуйааччы, республика халаан содулларын туоратар комиссия председателэ А.К.Акимов саҥа тутуулары ыйтыыга билигин 4183 киһи, өрөмүөн үлэтигэр 600 киһи сылдьаалларын абына. Улуустартан кэлэр тутуу биригээдэлэрин састааба гүбэһиэх сүүмэрдэммитин, ол үмүтүр Ханалас, Нам биригээдэлэрин чилиэннэрэ общественнай тэрээдэги кэлэн үүрүллүбүтүрүн санатта.

Президент кытаанах бэрээдэги ырдээн туран, хаалбыт кэмгэ

атырдыах ыйыгар диэри сменанан солбуна сылдьан күннэри-түүннэри үлэллнргэ сорук туруорда. Мунньах түмүгүнэн А.К.Акимов Ленскэй, А.В.Мигалкин Томпо улуустарын, атын халаан уутугар барбыт улуустарга олохтоох дьаһалтлар баһылыктара ыксаллаах быһыыга-майгыга комиссияларын салайааччыларынан аһамыттарынан туһунан Ыйаабын иһитиннэрдэ.

Салгым кэпсэтин эдэр ыаллар дьэ-уот тутталларыгар аһамыт үп туһунан барда. Кредиткэ анаан республикага көрүллүбүт 200 мөл. солк. харчыны туһаныыга көдүүстээх үлэ барбатын сэмэлэтэ. Ити көрүллүбүт үп табаарынай кредит быһыытынан бэриллэ суохтаабын тоһоболоон бэлиттээтэ. Ылчат уу харчынан ылан баран, тутта сылдьан араас элбэх оптовой эргизэ кинирээртэн, маһабыннартан сөбүлүүр матырыкаалларын сөбүгэр сыанаа атылаһар усулуобуйалара тэриллэхтээх. Кэлэр ый саҕатыгар диэри үбүлээһин тобобун 50 мөл. солк. бээрээтэ дьаһайда.

Г.Попов.

ПРЕЗИДЕНТ М.Е. НИКОЛАЕВ - ХАЙАХСЫККА

Бэс ыйын 21 күнүгэр Хайахсыкка СР Президентэ М.Е. Николаев уонна кинини кытары СР Правительствотын Председателин баскагы солбуйааччы И.Н. Долинин, Правительство уонна Президент Администрациятын салайааччытын солбуйааччы А.И. Степанов, үп министри А.А. Кугаевскай, тыа хаһаайыстыбатын уонна сөбүтүөкка министрин солбуйааччы А.П. Самсонов, "Якутскэнерго" АК генеральной директора К.К. Ильковскай, Таатта улууһун баһылыгын бастакы солбуйааччы М.М. Соров, Мэһэ-Ханалас улууһун баһылыга Г.М. Артемьев уо.д.а. кэллилэр.

Президент М.Е. Николаев онорбут мунньагар улууслут баһылыга А.А. Шадрин, кинини бастакы солбуйааччы П.Н. Мишин, Хайахсыт нэһилиэгин баһылыга И.И. Филиппов кыттыыны ыллылар. Михаил Ефимович ыртотолотунан "Өлүөнэ — Туора күөл" водовод объектарын кэрийн көрдө. Мунньахха кини Хайахсыкка ууну атырдыах ыйын 15

күнүгэр диэри абаларга сорук туруорда, водоводу тутууга үлэ тэтимэ септөөбүн бэлиттээтэ. Аны да ханааллар, хоруулар, 5 муоста оҥоһуллуохтаахтар, тоһоостоох сирдэргэ күөллэр үөскэтиллиэхтээхтэр, 2 улахан быһыт (Лампа, Үрүн Күөл) реконструкцияланыахтаахтар.

М.Е. Николаев Хайахсыттан Дириннэ диэри тутууга оперативнай штабы тэрийэр уонна ити үлэлэргэ тэрилтэлэри мобилизациялыыр наадатын бэлиттир диэн П.Н. Мишин кэпсир.

Президент, көһө сылдьар мунньабын кыттылаахтарын Хайахсыт дьоно Ыһаах бырааһынныгы кымыһынан, үгэлээх этинэн күндүлэттилэр.

Итинтэн салгыы М.Е. Николаев Чурапчыга кэлэн институт тутуутун көрдө, бырайыакка бэлиттээһиннэри онордо. Кини гимназия тутуугар көмө оҥоруох буолла.

Иннокентий ГРИГОРЬЕВ.

КҮНДҮ ААБААЧЧЫЛАР!

"Саҥа олох" хаһыакка сыл иккис аһарыгар от ыйыгар, атырдыах ыйыгар, балаһан ыйыгар сурутуу бу ый 29 күнүн киллэрэн туран түмүктөнэр. Суруга иликтэр бу күннэри мүлчү тутуман, тиэтэйн!

ЧУРАПЧЫ СЭЛИЭННЬЭТИН "АЙХАЛЛАН, САҢА ҮЙЭ, КЭСКИЛЛЭН, КЭРЭ КЭМ!" ЫҢЫАБЫТТАН

Ыһаах — саха омук былыр-былыргыттан күүтүүлээх күндү бырааһынныыта. Кырыа кыһын ааһан, үкэр куйаас тыыннаах самаан сайын салаллан кэллээтэ түптэ бурустун унаардан, тоһойдоох сэлэни туругурдан, араас чэбири айгыратан, чөкөрө дириг түһүлгэни тарадар үгэстээхтэр өбүгэлэрбит барахсаттар. Саҥа үйэ маннайгы 2001 сыллаах Чурапчы сэлээнньэтин Ыһаага "Айхаллан, саҥа үйэ, кэскиллэн, кэрэ кэм!" диэн аатынан бэс ыйын 20 күнүгэр Ыһылынна. Нэһиликтэргэ Ыһаахтар бэс ыйын 21—22 күннэригэр тустуһунан анабыллаах Ыһылыннылар. Холобур, Мугудайга Төлөйү кытары холбуу Маралааы бөһүөлөгэ төрүттэммитэ 50 сылынан буолан ааста. Оттон Болтоно Ыһаага Кындалга бэс ыйын 28 күнүгэр буолуоба.

Чурапчы сэлээнньэтин Ыһаабын бары дьаһаллара барыта Досордоһуу Аһааһыгар ыйтылыннылар. Бу күн анаабыт курдук чабылхай күннээх куйаас күн туран биэрдэ. Ыһаах үөрүүтэ-көтүүтэ народнай театр көрдөрүүтүнэн саҕаланна. Түһүлгэни кизгэтэн, уйгулаах олобу түстээн, сэттэ кытаык киһирэн үткүүлээтэ, ол кэнниттэн Айыы уонна Абааһы бухатырдары киһирэн илин былдыастылар, түмүккэ Айыы уола кыайан-хотон быйаны былдыаста. Салгыы Алгысчыт киһирэн Ыһаах аһылыгын сизрин-туомун толордо, түһүлгэни төрүттээтэ. Үрдүк Айыыларга үнэн арааччылыылларыгар көрдөстө, бар дьонун албааста, аал уотун аһатта. Оттон улуус дьаһалтатын баһылыгын бастакы солбуйааччы П.Н.Мишин, сэлээнньэ дьаһалтатын управлениетын начальнига М.Н.Саввина, доһордуу шэфтээх улууслут Нерюнриттан кэлбит делегация аатыттан В.Наумов мустубут бар дьоннорун саҥа үүмүт сүүрбэ биирис үйэ маннайгы Ыһаабынан эбэрдалээн тыл эттилэр.

Тэрилтэлэринэн уонна түөлбөлэринэн үгэлээх этинэн, кыһынар кыймыһынан түһүлгэлээн аһааһын кэнниттэн сахалыы илин-атах оонньууларын күрээт саҕаланна. Онно абсолютнай чемпионнарынан халсабайга С.Собакин (Амма орто оскуолатын учуутала), мас тардыһытыгар П.Саввин (ЧФКСИ I курсун студена), кыһыы экирээтигэр Е.Моисеевскай (ЧФКСИ II курсун студена) буоллулар.

Алаас илин өттүгэр тэриллэбит оҥо аймах түһүлгэтигэр "Сир симэхтэрэ" диэн сэлээнньэ уһуулаһарын кырачаан иитиллээчилэрэ уонна "Дьоллоох оҥо саас" диэн "Күөрэгэй" оҥо образчалы ырыа ансамбла (сал. СР үөрэҕиритин туйгуна Р.Р.Саввин), ЧРОСИО эстетическай киһинигэр дьарыктанааччылар (сал. Н.Н.Урванцев) итинэнэ народнай театр "ВИАНС" оҥолорго ансамбла (сал. М.Н.Романова) ырыа-үткүү Ыһаабы тобу тартылар. "Маастардар куораттарыгар" уран тарбахтаахтар — тыыл, үлэ ветерана Ирина Тимофеева уонна эдэр уус Роберт Харитонов ювелирнай, үлэ ветерана Николай Осипов графиниһигэр мындырдаан онорбута уонна атын да уустар мас оҥоһуктара көрдөрүүтэ туруорулуна. Оттон предпринимател-

лэр күнү Ыһаа атыы-тутуу тэрийдилэр, өнүрүк куйааһы билиннэрбэккэ араас утахтарынан, эгэлгэ аһынан — үөлүнэн Ыһаах дьонун быстыбакка хааччылдылар.

КОНКУРСТАР ТҮМҮКТЭРЭ

Ыһаах үөрүүтүн-көтүүтүн байытан араас конкурстар ыйтылыннылар. "Саламаат-2001" саха аһын конкурса быйыл аан бастаан буолла. Манна биридикилээн ыаллар күрэхтэһэн хорчуопка тэрийэн, уончалыы киһини олордон аһатар усулуобуйаны оҥорон дьону-сэргэни сылаас аһылыгынан, үтүлүбүт этинэн, бурдук аһын эгэлгэтинэн ыкса кизгээһинэ диэри күндүлэттилэр. Сэлээнньэ дьаһалтатын баһылыга М.Н.Саввина председателлээх жюри быһаарытынан түмүккэ Мурун Тыһыһыа түөлбөтүн олохтоохторо Федоровтар аймах үлүс мизгэтин ыллылар. "Улыбка" уһуулаан коллектива (сэб. Е.С.Иванова) иккис буолла, оттон Екатерина уонна Николай Макаровтар дьэ кэргэттэрэ бастаатылар. Национальнай астары пропагандалыырга итинэнэ, уолсайынан, Ыһаах дьонусэргэтин аһынан толору хааччыйарга манник күрэхтэһини тэриллэрэ олус көмөлөөх эбитин бэлиттээн, кэлэр сылларга үтүө үгэскэ кубулуйарыгар түһүлгэ дьоно баа саһааларын эттилэр.

"Кустук курдук куюһанан..." диэн саха танаһын көрүүгэ культура управлениетын методическай киһини сэбиздиссэһэ Г.Г.Макарова председателлээх, ССРС культураны туйгуна В.Д.Пинигина уонна культуру управлениетын айар коллективтары кытары үлэбэ методика А.П.Захарова чилиэннэрдээх жюри бастакы мизгэ "Кустук сүһүмэ" аатын саҥа Ыһаахтыгар танаһын толору, сизрин-симэбин ситэрэн, сизн оботтон саҕалаан эһээбэ-эбээбэ тийэ онорбуг "Арчы" үөрэтэр киһини модельера Надежда Ахматова ба биэрээтэ быһаарда. Иккис мизгэлээх "Уран тарбах" номинация хаһаайкынан Чурапчы алын сүһүөк оскуолатын "Саһарба" студиятын салайааччыта Альбина Дьячковская буолла, үлүс бочуоттаах мизгэтин — "Дьахтар харабын абылана" ааты Елена Кондратьева ылла. Чурапчы сэлээнньэтин эдэр ыалларын кэрэ анардарын "Куо Мэтэ-кэ-2001" конкурстарыгар гүөрт эдэр ыал ийэтэ кыттан сэттэ түһүмэһинэн күрэхтэстилэр. Эдэр ийэлэр бэйэни уустаан-ураннаан билиһиннэрииттэн саҕалаан мода кестүүмүн көрдөрүүтэ, астааһыныга, уһаайбаны былааннааһыныга, дьэ кэргэн уйугун тирэхтээх онорууга туох үлэни ыйтыахха сөбүгэр тийэ араас ыйытыларга хоруйдаатылар. Улахан сыраллаах киһирсинни Дьокуускай даабы "Айыы-Куо" мода театрын стилиһэ уонна уус-уран салайааччыта Полина Ноева председателлээх жюри дьүүлээтэ. Түмүккэ "Куо Мэтэ-кэ" аатын Мария Заболотская ("Куобалы" түөлбэ) ылла, "Далбарыа Куо" аатын Светлана Сивцева-Кривошалькина (интернат-оскуола түөлбэ) ылла, оттон үлүс биригистээх мизгэбэ тиксэн "Маанылаана Куо" аатын Анастасия Филиппова ("Өтөхтөөх" түөлбэ) ыллар. Кизгэ ыйтыллыбыт "Маарыкчаан уоланара" спортив-

най күрэххэ быһаппастар былчыһаах алта уол бизс көрүнгэ күрэх былдыастылар. Түмүккэ бары түһүмэхтэргэ кылбардык кыайан Хоптово ыччата, ЧФКСИ студена Федор Иванов бастаан убаһанан биризмийэлэнэ, киниттэн икки очконан хаалан Павел Платонов иккис, Сылан оскуолатын физкультурада учуутала Николай Калачев үлүс биригистээх мизгэлээтэ тигистилэр.

Хайа Ыһаах оһуокайа суох буолбутай! Оһуокай конкурсулар барыта тобус эһинэ бэйэлээх этээччилэр кэлэһинэр үткүү ырыатын таһаардылар. Былырыынны оһуокай конкурсун Гран-притын хаһаайына, народнай театр директора В.П.Герасимов председателлээх, культура управлениетыттан Г.Г.Макарова уонна үөрэх управлениетыттан И.Г.Винокурова чилиэннэрдээх жюри биригэн-бири ураты куоластаах үткүүтүттэртэн бастыһнары быһаарарга үлэлээтэ. Түмүк манник табыста: "Идэтибит этээччи" бирийиһи С.С.Морфунюв (Арыйылаах нэһилиэгин дьаһалтатын баһылыга), "Кизн түһүлгэлээх этээччи" бирийиһи Болтоно ыччата Виктор Игнатьев уонна Чурапчытан Елена Дьячковская ыллылар. "Айан этээччи" бирийиһи Болтоно олохтооро Д.С. Кампеева ылла. Сылтан сыл манник конкурстарга оҥолор кыттыылары көхтөөх буолан иһэрэ бэлиттэнэр. Ол курдук, "Айан этээччи" бирийиһин Чурапчы орто оскуолатын быйыл бүтэрбит Лена Поталова, "Эдэр кэскиллээх этээччи" бирийиһи Маша Кривошалькина (Болтоно) ыллылар. Конкурсу саамай эдэр кыттааччыта, алта саастаах Настя Макарова эмиз анал бирийиһинэн бэлиттэнэ.

Ыһаах биһир саамай кэтэһиллээх түгэһинэн лотереяны оонньотуу буолла. Саамай улахан сүүйүүлэртэн кылгастык этээххэ, сэлээнньэ киһинигэр толору хааччылыылаах үс хостоох квартира Захаровтар дьэ кэргэттэргэ тигистэ, икки камералаах холодильникны педагогическай үлэ ветерана Анна Гордеева итинэнэ симнабас мизгэл комплегины сэттис кылаас үөрэнээччитэ Зина Иванова сүүйэн үөрдүлэр.

Конкурстар быһастарыгар уус-уран самодеяльность концерда буолла. Онно улууслут бастың ырыаһытара Анастасия Готовцева, Анига Васильеваны, Иван Бушковы сэргэ ыңырыылаах ыалдыттарбыт биһир дойдулаахпыт, Болтоноттох төрүттээх Покровская куорат олохтооҥо, СР культураны туйгуна, самодеяльной композитор Егор Кампеев итинэнэ киһини кытары элэсбит Дальнай Восток уонна Сибирь регионнарын "Сааскы саһарбалар" телевизионнай, "Саһарба" мода фестивалларын лауреаттара "Ханаласчаан" үткүү ансамбла (сал.Н.Кузьмина), Покровскайдаабы "Кэрэ" мода театра (сал. Н.Павлова) уонна Дьокуускай куораттан ырыаһыттар Лариса Постникова, Игорь Иванов уо.д.а. кыттынылар. "Үрүн түүн" диэн ыччакка аналлаах шоу саҥа үйэ маннайгы Ыһаабын үөрүүтүн түмүктээтэ.

Р. СИБИРЯКОВА.

ТААТТАГА СУОРУН ОМОЛЛООН ЫНЬАБАР

Быйыл балаган ыйын 14 күнүгэр Д.К. Сивцев – Суорун Омоллоон 95 сааһын туолар. Манан сибээстээн төрөөбүт улууһа бэс ыйын 21 күнүгэр буолан ааспыт ыһыаһын ити кэрэ-бэлиэ даатаҕа анаата.

Суорун Омоллоон... Саха сиригэр народнай суруйааччыта, Социалистическай Үлэ Геройа, РСФСР уонна Саха АССР искусстволарын үтүөлээх деятелэ, СР П.А. Ойуунускай уонна А.Е. Кулаковскай ааттарынан Государственной бириэмийэлэрин лауреаттара, СР Духовенская академиятын академига, республикабыт бочуоттаах гражданина.

Суорун Омоллоон... Ленин ордены, икки Үлэ Кыһыл Знамята, Норуоттар Доҕордоһууларын, "Бочуот Знага", "Аҕа дойдуга үтүөлэрин иһин" III степеннээх, "Благостный князь Даниил" орденнар, элбэх медаллар кавалердара. Педагогическай наукаҕа ситиһилэрин иһин К.Д. Ушинскай, ону тэнгэ БСНХСБ Кыһыл Кемүс медалларынан наҕараадаламмыта.

Суорун Омоллоон... 1934 сылтан ССРС (кэлин Россия) Суруйааччыларын союһун чилиэнэ, элбэх национальностар Россия суруйааччыларын

ытык кырдыаҕа (старейшина), Россия Суруйааччыларын союһун Үрдүк Сэбиэтин чилиэнэ.

Суорун Омоллоон... Саха норуотун биир саамай ытыктабыллаах, улуу киһитэ. Кини үгүс өрүттээх уһулчулаах талаан: прозаик, драматург, саха музыкальнай драматургиятын сайдытыгар опералар, балеттар либреттолорун, Саха сиригэр туһунан киинэлэр, оскуолаҕа үөрэттиллэр учебниктар, пособиелар, "Букубаар" автордара, Черкөөхтөөбү политическай сыылка музейын, Суоттуга олохтоммут Ленатаабы "Доҕордоһуу" историческай-архитектурнай заловедник-музейы, Ытык Күөл сэлиэннэтин таһыгар олохтоммут Хадааытаабы саха литературатын уонна искусствотун музейын төрүттээчи.

Киин стадионуга Дмитрий Кононович дойдутун дыоносэргэтэ, үгүс ыалдьыттары итиитик, иһирэхтик эбэрдэлээтилэр, уруйдаатылар-айхаллаатылар. Киниэхэ анаммыт ырыалар ылланылар, хоһооннор аабыллынылар, тойуктар туолуулар, олохтоох народнай театр артистара драматическай айымньыларыттан оонньоон көрдөрдүлөр.

Биһиги Чурапчыбыттан бу ыһыахха улуус баһылыгын солбуйааччы И.И. Яковлев салайааччылаах делегация кытылыны ылла. Иван Иванович үбүлээргэ улуус дьаһалтатын, Улуус Мунньаһын Эбэрдэ суруктарын уонна норуот маастара П.А. Варламов чочуйан онорбут, анал суруктаах-бичиктээх улахан чороону туттарда. Бу церемонияны биир бастыг ырыаһыппыт Василий Кузьмин өрө көтөбүллэн туран толорбут ырыатынан добуһуоллаата. Истин эбэрдэбит уонна кэрэ бэлэхпит иһин Дмитрий Кононович махтанарын биллэрдэ.

Улууспут ити Эбэрдэ суругар, быстахтык ыллааха, манньк этилиннэ:

"ЫТЫКТАБЫЛЛААХ ДМИТРИЙ КОНОНОВИЧ!

Эн төрөөбүт дойдугун-Таатта улуһун кытта үйэ-саас тухары үтүө ыаллылар буолан, этэр курдук, тилиһэ тиэргэннэнэн, силиһэ сирдэнэн-уоттанан, тэллэх баттаһа олорор Чурапчы дыонун-сэргэтин – бары үлэһиттарин, кырдыабаастарын, үүнэн иһэр эдэр ыңчатын ааттарыттан Эйигин, саха норуотун уһулчулаах киһитин, уһулчулаах суруйааччытын, бөдөн общественной деятели,

Социалистическай Үлэ Геройу, республикабыт бочуоттаах ун, гражданинын, олоххо дэнтэ тиксэр ытык-мааны 95 сааһын туоларынан итиитик, истинник эбэрдэлибит!

Биһиги, бүгүнгү калуэсэ дьон бүтүммүт даһаны, Эн үгүс-элбэх чулуу айымньыларын ваһан улааттыбыт, олорго иитилинибит, Эн учебниктарынан, үөрэтэр пособиеларынан, билигин да туһалыр-туһулар "Букубаарынан" үөрэннибит. Эн музыкальнай драматургическай айымньыларгынан кэрэ эйгэтигэр уһуйуллубут, Эн олохтообут, тэрийтэлээбит музейдаргар сылдьан билиибит сабахтарын кэнэтэбит, сайдабыт-байабыт.

Эн биһиэхэ бары өттүнэн, бүтүн олоххунан барыбытыгар улахан букубаттан суруллар учуутал буолабын, олоххо дьолунаах сыһыаны, үрдүк айымньылаах, дуулуурдаах, үтүө түмүктэрдээх үлэни көрдөрбүт Сүдү Киһинэн буолабын. Туох барыта айгыраппат акылааттаах, уһун тулар баһанаалаах, сүгэн тулар өһүөлээх, тутан тулар тулаһынаах буоларыны, Эн биһиэхэ бары өттүнэн үтүмэн үгүс өҕөлөөх, үтүкэни сабыдыллаах, диригиник махтанар

Ньургун Киһибитинэн буолабын.

Өссө да өр сылларга өрөгөйдөөх олобун салҕанан, өссө да өр кэмнэргэ биһигини үтүөбэ, кэрэбэ, үрдүккэ сирдир тур, ытыктабыллаах күндү Дмитрий Кононович!

Ытык кырдыабаастык билигин даһаны дьонун-сэргэтин кытта хаамсан инникилээн иһэрэ, үлэтин-хамнаһын себүрүтэ илигэ, өйө-санаата чэмэлкэйэ, ырааһа, сүһүбэ тэтиэнэбэ, тыла-өһө чабылхайа улаханньк үөрдэр. Мин биир байэм улуу киһилээх омук буоларбыт бэрдир, Суорун Омоллооммут биһигини кытта, биһиги ортобутугар баара астыгын, эрэллээгин диибин.

Саха литературатын классыгын, улуу киһибитин кытта илии туһунан дорооболоһон, сэргэстэһэ олорон кэпсэтин, чэй исиһэн, киниэхэ истинг тылларбытын тиэрдэн, уһун үйэни, бары үтүөнү багаран-албаан, куустуһан-уураһан, дуоһуйа алтыһан кэлбиппит үчүгэин! Бу – дьол!

Роман ДАНИЛОВ,
Россия Суруйааччыларын союһун чилиэнэ.

УЛУУСПУТУГАР СЭЛИЭННЭЙИ МЭЛИЙЭР БУОЛУОХШУТ

Чурапчыга быйыл "Сир" кооператив төрүтүлүбүт. Кооператив бэйэтэ баһыһыналарыгар сэлэһиннэи киэҥник ыста. Дьыһынны, ити бурдук суорда элбэх, ол эрэри бири кулутуранан барарга быһаарыммыттар. Сотурутаарыта "Чурапчы" МТС МУП директора Оконешников Н.В. улууспутугар аҕалыт сана "Фермер-2" диэн мизлигсэни комиссия көрүүтүгэр билиһиннэрдэ. Комиссия председателэ – тыла хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига Оконешников К.Ф., чилиэннэрэ – Госчергонадзор инспектора Степанов О.Г., санитарналар кинини кылаабынай праһа Готовцева С.В., Госсельтехнадзортан Пинигин И.А. уода.

Сыах начальнига Со-

фронов мизлигсэ оҕоһуутун кэпсэтэ, үлэ-лэтэн бурдугу мэллэйтэрэн көрдөрдө. Аналлаах кориллар устун бурдук бункердарга киһирэн ыраас ууга суууулар эбит, 1 тонна бурдукка олох кыра ууну туттабыт дири. Хаҕа үлүннөрүнэ туорах үчүгэйдик ыраастанар, бүтэһигэр мээккэлээн үс куулга түһэр: высшай, 1 суортарга уонна отходка арахсан. Республикара манньк 8 мизлигсэ кэлбит, урут 2 баар эбит.

Сага үлэлээн эрэр буоланнар, итэҕэс-быһаас да баар. Урукку Агроснаб ыскалатын ыраастаан кырааскалаабыттар, муостатын бетоннаабыттар. Мизлигсэни манна хоҕуһун туруорбуттар, аны иккис кэлэрэ көһүтүлэр. Сыах иһэ ыраас, бурдугу мэллэйтэрэллэригэр быйыл

суох. Николай Васильевич образцовый мизлигсэ оноруохпут диэн этэр. Иннилэригэр өссө да элбэх үлэ күүтэр, былааннара киэҥ. Сыах иһигэр лаборатория хоһо оҕоһуулуохтаах. МТС территорията сага олбуорданыахтаах. Зерноток тутуохтара, 200 тонна кыамтадаах бадыбаал хаһыллыахтаах.

Комиссия итэҕэһи-быһаһы көрөн бэйэтэ этиилэрин киллэрдэ. "Чурапчы" МТС МУП бурдугунан дьарыктанар хаһаайыстыба көскүлэ – иннигэр. Адьас сотору бэйэтэ баһыһыналарыгар үүммүт сэлэһиннэи мэллэи киһилиэннэбэ атылгыта таһаарыахтара.

ХААРТЫСКАҕА: мизлигсэ көстүүтэ

Иппокентий ГРИГОРЬЕВ.

МЕДАЛИСТАРЫ ЧИЭСТЭЭНН

Үөрэх дьыла түмүктэнэн, выпускниктар государственной экзаменнарын туттараннар, оскуолаҕа ким хайдах үөрэммитин, төһө билигини-көрүүнү, интинин ылан олох киһи эйгэтигэр тахсыбытын отчуоттуур кэмнэрэ ааһа-охсон бастыгтан-бастыгнан быһаарылынылар. Быйыл улууспут оскуолаларын медалларынан 14 оҕо бүтүрдэ, онтон үһэ кыһыл: Вилена Кириллина, Наташа Попова (иккиэн ЧУГ), Лена Лебедева (ЧРОСИО), уон биэрэ үрүн: Наташа Эверстова, Жена Андреева, Маша Лукина (үһүөн ЧРОСИО), Саргы Сивцева, Алена Дьячкова (иккиэн ЧОО), Даша Черкашина, Саргы Нолгородова, Света Сергеева, Саргы Макарова, Васа Никонов (бары ЧУГ), Христина Попова (Аларар орто оскуола).

Сыл айым ытыгылар, үтэскэ кубулуйбут үөрэх туйгуннарын – медалистары улуус баһылыгар чиэстээһин бэс ыйын 19 күнүгэр буолан ааста. Манна оҕолор, кинилэр учууталлара, төрөппүттэрэ сылдьаннар истин эбэрдэ, алгыс тылларын иһитилэр.

Уон биэр сыллаах сыралаах үлэлэрэ түмүктэммитинэн, XXI-с үйэ бастакы медалистарын эбэрдэлээн улуус дьаһалтатын аатыттан тылы баһылыгы бастакы солбуйааччы П.Н. Мишкин эттэ. Кини биһиги Сахабыт сиригэр курдук сиртэн хос-тонор баайлаах республика иһинки сайдар көскүлэ бэйэбит иччаттарбытыттан промышленнай уонна техническай кадрлары үөрэтэн таһаарыа буоларын бэллээтэн

туран, медалистарга, улуус киһи туттар бастыг иччаттарыгар улахан эрэли биллэрдэ, кинилэр арыах сылынан араас үрдүк үөрэх кыһаларын ситиһилээхтик бүтэрэннэр республикабыт, улууспут экономикай, социальнай, политическай сайдыыларыгар бэйэлэрин кылааттарын киллэрэллэригэр баҕа санааны эттэ уонна медаллары, аттестаттары туттартаата.

Манньк кэрэ-бэлиэ түгэннэ төрөппүттэри ахтыбат хайдах да табыллыбат. Ол курдук, улуус баһылыгын солбуйааччы И.И. Яковлев бэйэтэ интинигэр, бастатан туран, төрөппүттэргэ улахан махталын тиэртэ, кинилэр үтүө сүбэлэрэ-амалара, көмөлөрө, интиилэрэ, олоххо, үөрэххэ тардыһымылара күүстээх буолан оҕолор манньк ситиһиллэрдээх оскуолаларын түмүктэбиттэрин, итиннэ бу ситиһиллэри уон биэр сыл үөрэх сырдык эйгэтигэр уһуйбут учууталлара эмиз тэҥнэ үлэстэллэрин тоһоболоон бэллээтэ.

Үөрэх управлениетын аатыттан эбэрдэ тылы отдал сэбиэдиссэй И.Г. Винокурова эттэ уонна оҕолорго Махтал суруктары, анал бэлэхтэри туттартаата.

Оҕолор үгүстэрэ киһи куораттар үөрэхтэрин кыһаларыгар туттарса барар былааннаахтар. Кинилэргэ мантан сайын күүтэр өссө ордук улахан эппиэттээх, түбүктээх кэмнэригэр ситиһиллэри баҕарабыт.

ХААРТЫСКАҕА: улуус медалистара.

60 СЫЛ АНАРАА ӨТТҮГЭР БУ КҮННЭРГЭ АБА ДОЙДУ УЛУУ СЭРИИТЭ САБАЛАММЫТА

Сэрин дин тутун этгэринэй-хаанарын билбит, ололбут, тыннаах ордон хаалбыт, ол саана ололбут дьон 1941 сыллаахха бэс ыйын 22 күнгэр финнэй харанга күүһэ сабардаан кэлбитин, үлтү кумалаан, буомбалаан, сэриилээн барбытын бэрэһэ буолбутун курдук өйдөөн-саанаа ылаллар. Гитлеровский Германия тиһингэр дээрэ сибилэммит 190 дивизията ити күн сарсыарда 4 часка биһиги Ийэ сирбитигэр түгүһүнү саба түһэн, сэринин тодо ааннаан киирбитэ.

1418 суукка устата алдьархайдаах сэрин сыллыһа сыллыһабыт. Дойду дьыллалта быһаарыллар ырахан кэмгэр Саха сириг дьон фронтта уонна тылга байыларын харыстаммакка хорсунуук кыргыспытара, үлэлээбиттэрэ-хамсаабытара. Биһиги эйэлээх олохпут иһин сырдык тыһынарын толук уурап хорсууну охсуспуттара хаһан да баһы умнубаппыт. Үйөттөр-үйөдө саха буйуунарын албан ааттара өлбөөдүйүн суоҕа!

ЭДЭРКЭЭН ОЛОҔУН ТОЛУК УУРБУТ ФОМА РЕШЕТНИКОВ

Решетников Ф.П. 1919 с. Хайахсыкка төрөөбүтэ, Итиннэ начальнай оскуоланы бүтэрэн баран, Дирингэ 5—7 кылаастарга үөрөмүтэ. Кыра эрдэриттэн хоһоону суруйара. Нуучча улуу суруйааччыларын айымныларын умсугуйан туран ааҕара, сахалык тылбаастымырга холоноро. 1939 с. суруйбутун түмэн киллэрэн Элэйгэ көрдөрбүт. Элэй олус сөбүлээбит уонна аҕыйах хоһоону "Бэлэм буол" хаймакка таһаарарга соруйбут.

Феома Павлович 1942 с. бэс ыйын 20 күнгэр бэбиэскэ тутан, сэрингэ барбыта уонна 1943 сыллаахха сураҕа суох сүппүтүн туһунан биллэринтэ дойдуттар кэлбитэ. Төрөппүттэрэ — ийэтэ эрдэ, аҕата Павел Николаевич 1956 с. 96 сааһыгар өлбүттэрэ.

Мантан аллара эдэркээн олоҕун Ийэ дойду көмүскэлгэр толук уурбут Фома Решетников хоһоонноруттан бэчээттибит.

САРСЫАРДА

Сааскы нуһар түүн
Сыныана-хана утуян,
Бэркэ дуоһуйан сарсыарда
Уһуктан кээлтим сыдыаһан.

Хайа-сах көмүс сардангатын
Күн көннүөрдэ тыкпыт,
Хоспор түннүгүм киллэрбит
Килбик сырдыгын күлэрбит.

Уһуктуу... Бөгүүк хайытаан
Көһүктээх куолаһа чугдаарбыт,
Таһырдыа тураах далаарыгаан
"Турдум" диэбиттэн айдаарбыт.
Үтүмэн үөһэ тайаарбыт
Күөрэгэй ырыатын тарпыт,
Көрөбөт сананан саатаабыт
Кэрэ кэлээһин аспыт.

Оттон мин устубут үйэ
Улуу талааннаах байыһын,
Убарыйбат үтүө, кэрэ
Пушкины салгыы аабабын.
Оо, умсугутар талаана
Ураты күлүмнээн иһэн,
Суорума суоллаһымтын санаатым,
Айманан санааргымы тааллым.

...Ол сааскы кэрэ сарсыарда
Эрдэһит чымыһах ырыата
Пушкин көрдөөх тойуктары
Көһүктэ көбүлүү тыллыра.

1939 с. Диринг.

ЧАСТУШКАЛАР

Күлбүт-үөрбүт пионерка
Үнүкүлээн дэгэйэр,
Оһуор үктүүр атаба
Сылбырбатык дыгыһар.

Нарын сымса туттуунан
Чөлчөкүтүк сэгэйэр,
Эриэккэстик хамсанан
Өрө көтө тэлээрэр.

Кэрэ саҥа музыка
Тыһыммах чурдук айаарар,
Үөрүү тойук-частушка,
Сайдам көргө айаарар.

Көрдөөх эдэр пионерка
Имэ кэйэн тэтээрэр,
Тыгар чабыл олоххо
Сырдык үөрэх сэтээрэр.

Иитэр аймах дьонноро —
Сэниэ буолбут колхозтар,
Үйэ иһин толорор
Чизэстээх, дьингээх хоодуоттар.

Оттон кини бу манна
Көһүл үөрэ көрүлүүр,
Коммунистын иитиллэн,
Дьолун ситиһэн көбүлүүр.

Того туруой, үөрбөккэ
Дьолбун, үтүө дьолугар,
Сонгуоруодай дайбакка,
Оонньуу-сынныах кэмгэр?

Кини тэбэр сүрбө-
Кэскил аалын мотуора,
Чэгиз, эрим сүрбө-
Үйэ үүнэр дьулура.

Биһи иһэр үйэбит —
Соргу ситэр үйэтэ,
Көһүл илгэ олохтук —
Үүнүү, үөрүү кэрэтэ.

ҮТҮКТҮҮ

Дьэ, Маня, миниттэн иһиһиһигин
"Поэт" дин элэктээн эрэбин,
Ырмаһыт буолары сиилээһигин
Тугуттан хаадылаан күлэбин?

Билэбин тиксикит дьолбунан
Саанабын этэргэ баҕабын,
Билбэппин биллэр эрэбин,
Дьол, үөрүү туһунан туойарбын.

Ой иһин, буруйдаан-сэмэлээн,
Күлэргэр-саларгар сатаммат,
Сыһыспыт сыһынан элэктээн,
Сүбэн дуу? Бу уолун астыммат.

Мин баҕам кутуллар номоҕо —
Олоҕу уруйдаах туойарга,
Быһата, мин ыраам бу дьолго —
Миниһигэ үөрүүнэн тыһаарга.

1938 сыл, Диринг.

ХААРТЫСКАҔА: Фома Решетников.

ЧУРАПЧЫЛАР 19-с ТУСПА ХАЙЫҔАР БИРИГЭЭДЭТИГЭР

1942 сыллаахха балаһан ыйын 12 күнгэр Уралга Бершечь байыаннай лаабырга 19-с, 20-с, 21-с, 22-с туспа хайыһар биригээдэлэрэ тэриллибиттэрэ. Бүгүн 19-с биригээдэ туһунан кэпсэим. Маннай тэриллиитигэр 597 саха буйуна баара. Фронтта 1943 сыл тохсунньу ортотугар туруммута. Олунньу ый 11 күнгэр он оһулуубут бүтэһиктээх испиһэҕэ биригээдэ барыта 1945 байыас баара, энтон 393 саха эбит. Ыран, хоргуян уонна ылдыан Уралга туран, сорохторо кэлин да баһы араас госпиталларга барыталаабыттара, 19 киһи өлбүт.

19-с биригээдэ олунньу ый 23 күнгэр сарсыарда эрдэ биэрэккэ тобо көтөн тахсан, Новгород Старай Русса шоссейнай суолун былдаан ыһах-тааба. Ону баара Уралга наһаа эстибит, ырбыт дьонноох биригээдэ командование былаанын туһунан кытылга этилибит кэмгэ кыйаан кэлбэтэ. Сырдымын саана күөл ортотунан иһэр буоланнар, өстөөхкө биллэн-көстөн хаалбыттара. Неметтэр самолетунан кэлэ-кэлэ мууһу үлтү буомбалаан, пулеметунан ытыалаан ааспыттара, кытылга сыппыттар күөлгэ киһиэн тыһынаах быһылаах диэбиттэрин ыстыгынан дыахкыталаабыттара. Кытылга өлбүт биһиги сэрииниһтэрбитин уонна муус суллубутун кэннэ күөлтөн долгун таһааран бырабааттаабыт дьоннорун олохтоохтор унуох тулпуттара. Кэлин түөрт дэриэбинэ уонна магистраль суол кытылыгар пааматынныктар тутуллуталаабыттара. Ааспыт саас Старай Руссаҕа 1943 сыл олунньу 23 күнгэр уонна ити сыл устатыгар сэриитиһиһэнэ 19 ыран, хоргуян өлбүт дьоннор ааттарыгар өйдөбүннүк туруоруллубута. Ол пааматынныкка биһиги улуустан киирдилэр: 1. Аммосов Алексей Михайлович-Мугудай. 2. Архипов Дмитрий Алексеевич-Хатылы. 3. Бескин Николай Исакович-Болтоно. 4. Григорьев Семен Дмитриевич-Одьулуун. 5. Дуранов Василий Петрович-Болтоно. 6. Данилов Прокопий Прокопьевич-Алабар. 7. Дьячковский Гаврил Дмитриевич-Хадаар. 8. Егоров Алексей Константинович-Алабар. 9. Игнатьев Иван Прокопьевич-Одьулуун. 10. Колесов Егор Иннокентьевич-Одьулуун. 11. Кузьмин Иван Петрович-Хадаар. 12. Макаров Михаил Петрович-Сылан. 13. Михайлов Николай Николаевич-Одьулуун. 14. Ноев Андрей Трофимович-Болугур. 15. Ноев Тимофей Афанасьевич-Болугур. 16. Петров Илья Спи-

ридонович-Болугур. 17. Протодаконов Семен Лукич-Хадаар. 18. Сивцев Данил Иннокентьевич-Сылан. 19. Сивцев Степан Петрович-Мугудай. 20. Степанов Иннокентий Алексеевич-Хадаар. 21. Федоров Василий Константинович-Соловьев. 22. Феофанов Тимофей Егорович-Хадаар. 23. Фомин Дмитрий Семенович-Болугур. 24. Христофоров Василий Лазаревич-Болугур. 25. Чигинаров Николай Петрович-Одьулуун. 26. Черкашин Захар Михайлович-Алабар. 27. Григорьев Тарас Алексеевич?

1942, 1944, 1945 сыллардаахха өлбүттэрэ (пааматынныкка суруллубатахтар): 1. Данилов Петр Петрович-Чакыр. 2. Карпов Афанасий Прокопьевич-Хадаар. 3. Лыткин Федор Николаевич-Алабар. 4. Макаров Егор Ильич-Сылан. 5. Ноговицын Степан Иванович-Сылан. 6. Ноговицын Семен Алексеевич-Сылан. 7. Пермяков Иннокентий Николаевич? 8. Петров Николай Степанович-Сылан. 9. Семенов Дмитрий Николаевич-Алабар. 10. Степанов Гаврил Лукич-Хадаар.

19-с туспа хайыһар биригээдэтигэр сэриилэһэн баран, дойдуларыгар тыһынаах эргиллибиттэрэ: 1. Адамов Никита Гаврилович. 2. Борисов Михаил Григорьевич. 3. Васильев Михаил Григорьевич. 4. Васильев Сергей Осипович. 5. Попов Алексей Иннокентьевич. 6. Протодаконов Семен Николаевич. 7. Пудов Николай Николаевич. 8. Степанов Иван Иванович.

1943 сыл олунньу 23 күнүн иннинэ атын чаастарга сулууспалы уонна ылдыан, ыран госпитальга барыттара: 1. Борисов Афанасий Михайлович. 2. Беляев Исаа Ильич. 3. Дьяков Николай Федорович. 4. Захаров Гаврил Егорович. 5. Карпузов Иван Николаевич. 6. Корякин Николай Петрович. 7. Пестерев Алексей Иванович. 8. Сивцев Иван Петрович. 9. Соловьев Адриан Тимофеевич. 10. Тарабукин Семен Семенович.

Мууска кыргылыгы кэнниттэн 1943 сыл кулун тутар ый 12 күнгэр иккис батальонна манньк ис хоһонноох бирикээс тахсыбыт: "Приказ №7. Исключить из списков личного состава, согласно прилагаемых списков раненых 272 человека, без вести пропавших 118 человека...". Бары батальоннарга манньк бирикээстэр тахсыбыттара (бу холобурга ыллыбыт). Калининскэй, билигин Тверской, уоба-

лас сиригэр-уотугар охтубут Саха сириг 887 буйуунарын истэригтэн Ржевкэ туруоруллубут пааматынныкка 352 киһи аата суруллубута (балайда чугас эргин сэриилэһэ сылдьан өлбүт дьон). Ол иһиттэн биһиги Чурапчыбыт манньк уолаттара бааллар:

1. Дьяков Ванифатий Федорович-Сылан. 2. Дьячковский Гаврил Васильевич-Одьулуун. 3. Ефимов Василий Пахомович-Алабар. 4. Ефимов Николай Иннокентьевич-Одьулуун. 5. Захаров Егор Иннокентьевич-Кытаанах. 6. Илларионов Николай Афанасьевич-Хайахсыт. 7. Карпузов Михаил Яковлевич-Болтоно. 8. Макаров Степан Ильич-Сылан. 9. Монастырев Роман Прокопьевич-Аччабар. 10. Ноговицын Василий Дмитриевич-Мугудай. 11. Пермяков Иннокентий Николаевич-Мугудай. 12. Пестряков Федот Дмитриевич-Алабар. 13. Петров Иннокентий Афанасьевич-Кытаанах. 14. Платонов Иннокентий Семенович-Холтоно. 15. Попов Егор Григорьевич-Болтоно. 16. Попов Николай Николаевич-Хатылы. 17. Попов Федор Петрович-Аччабар. 18. Посельский Иннокентий Иннокентьевич-Мэдьэҕси. 19. Прокопьев Иван Иванович-Кытаанах. 20. Протодаконов Дмитрий Иванович-Алабар. 21. Протодаконов Федор Филиппович-Алабар. 22. Саввин Афанасий Филиппович-Болугур. 23. Саввин Михаил Филиппович-Болугур. 24. Скрябин Николай Васильевич? 25. Татаринов Дмитрий Семенович-Алабар. 26. Толстоухов Василий Михайлович-Мугудай. 27. Филиппов Николай Михайлович-Чакыр. 28. Шадрин Николай Ильич-Аччабар.

Испиһэҕэ ааҕааччылар көрдөһүүлэринэн толору сурулунна. Сэриигэ охтубут буйууннар сырдык кэриэстэрэ хаһан да өлбөөдүйбөтүн, эргиллэн кэлэн эйэлээх олоҕу уһансыбыт фронтовиктар тустарынан үтүө өйдөбүл хаһан да умнуллубатын!

Иван Михайлович ПАВЛОВ,
Албан Аат орден III-с, Аба дойду сэриитин
I степеннэрдээх орденнарын кавалердара,
Саха АССР оскуолаларын үтүөлээх учуутала,
СР П.А. Ойуунускай аатынан
Государственной бириэмийэтин лауреата,
улуус бочуоттаах гражданина.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН

АБЫЛАННААХ ИЭЙИИГЭ КУУСТАРАН...
● Кэрэ эйгэтигэр

Бэс ыйын 15—20 күннэригэр Чурапчы сэлэинньэтигэр саҥа тутуллубут "Маарыкчаан" Культура уонна духовность киинин быыстапкалыыр галереятыгар бастаһынан биһиги улууспут киэн туттар киһитэ, республиканскай суолталаах норуот маастара, педагогическай үлэ ветерана, РФ Художниктарын союзун чилиэнэ, ССРС уонна СР культуратын туйгуна Ким Конфеевич Колесов үлэлэрин быыстапката туруорулунна.

Быыстапка аһыллыытыгар ССРС уонна СР культуратын туйгуна В.Д.Пинигина аал уоту аһатан албаабытын кэнниттэн улуус баһылыгын бастаһы со-лбуйааччы П.Н.Мишкин, культу-ра управлениетын начальнига М.Г.Сибирякова, ССРС Худож-никтарын союзун чилиэнэ, му-оскут Р.М.Пинигин, художник, ССРС культуратын туйгуна В.Н.Дьяковскай уо.д.а. эбэрдэ тылларын эттиллэр.

Тыа сиригэр олорон үлэлиир художник айар үлэтин тематин арааһа киһини сөхтөрөр. Манна маслонан, акварельынан толоруллубут живописнай үлэлэртэн саҥалаан мастан кыйыы, муостан чочуйуу уонна графика кытта ба-

аллар. Биһиги, биһир дойдутаах-тара, Ким Конфеевич үлэлэрэ урукку өттүгэр үгүс сирдэргэ быыстапкаа туруоруллубуттарын истэ-билэ, көрө сылдьабыт. Онуоха художник хас сырыы ахсын быыстапкатын көр-дөрүүгэ туруордаһына, саҥа-тан-саҥа үлэлэр эбиллэн иһэл-лэр. Манна дьон кизик сэнээрин-тин ылбыт "Олонхоһут", "Улуу Куданса", "Этиннээх ардах ин-нинэ", "Күһүмкү айылса", "Ыйда-ах түүн", "Бэйбэрэккэн эмээх-син" уо.д.а. үлэлэри көрүүхкэ сөл. Киһи ордук сөбөрө баар: Ким Конфеевич саха масиһиттэ-рин: чороону, кытыһыны, хамый-ахтары урукку өбүгэлэрибт те-хнологияларын тутуһан онорор. Онон киһи сахалыы иһити-хо-муоһу оноруу ураты кистэлэнэ-рин билгини ыччаттарга тири-эрдэр соруктаах. Итиннэ таһынан, кизн тутта бэлэтигэр ааһыах тустаахпыт бу дыкты үчүгэй дыһыны-уоту — "Маарык-чаан" культура уонна духовность киинин норуот маастарын төрөппүт уола Конфей Кимович туттарбытын. Художник үлэлэ-рин быыстапка саалатыгар туру-орбутун кэинэ көрдөххө, аһалыы уол үлэлэрэ бэйэ-бэй-

элэрин ситэрсэн биэрэр биһир кэ-лим дыкты ураты көстүүдэтин сөбөтүн. Харгыһа галереятын көрөн баран, улууска искусство кэрэ эйгэтин сэнээрэр дьон сэр-гээн сылдьар дыһалары тутуллу-бут дин бигэтик этиэххэ сөл. Манна инникитин даһаны улуус-пут уран тарбахтаахтара бэйэлэ-рин айар үлэлэрин көрдөрүүгэ туруоруохтара дик эрэнэбит.

Ким Конфеевич ураты өйдөөх-санаалаах киһи, киһи са-халар былыр-былыргытан сыр-дыкка-кэрэ тардыспыт олонхо курдук сүдү айымныытын үйэтигэр соруктаах. Талтыыр кэргэнэ Александра Егоровна төрөбүт-үөскээбит сиригэр бардылар "Олонхо дойдута" эт-нографической комплексы ту-тан олоххо киллэрэн эрэр дьону-сэргэни барытын астын-налар. Бу кэрэ дойдуттан, Бол-тоно сириттэн саха биллиилээх дьонно-суруйааччылар, ученай-дар үүнэн-сайдан тахсыбыттар, киһилэр олохторун көрдөрөр музей-диэ бу тутуллар саҥа комплекс иһинэн эмэс үлэсэ ки-риэхтээх.

Павел ФЕДОРОВ — Сомоҕо, журналист.

● Аабааччы махтанар

ДЬОН УТУО КОМОТУНЭН

Мин быыл саас күнүс хо-тонго үлэли сылдьан эмискэ ыалдьаммын уна өттүм үлэлэ-бэт буолан хаалбыта. 74 сааста-ах кырдыабыс эдэинийбин эрэ кытта олоһор киһиэхэ сүрдээх соһуччу ыарахан буолбута. Ити кэмнэ бөһүөлэккэ икки киһи ин-суллаан сытара, аны грипп эл-бээ, онон эмл үлэһиттэригэр олус түбүктээх кэм этэ. Дьэ, манньык түгэнгэ олохтоох ба-лыһа үлэһиттэрэ врач М.А.По-пова, фельдшердэр доруобуйа харыстабылын туйгуна Д.Н.По-пова уонна Т.П.Барашкова ыарыахтарыгар хоно сытан күнү-түүнү быһа манаан эмтээн бэйэлэрин идэлэригэр бэрини-лээхтэрин өссө төгүл көрдөрдүлэр. Аны биһигэ үөрэммит, үлэлээбит чугас дүөгүлэри кэлэн кыаммат кэмнэр кыра олоһу көрөн-ис-тэн абыраатылар, бэйэлэрэ да түбүктээх дьонго манньык истин сыһыаннарыгар хайдах махта-ныахпын билбэппин. Киһилэр бары да үтүс киһи билэр үтүөккэ дьоннор: А.И.Кривошалькина, Т.К.Матвеева, А.Д.Захарова,

З.К.Мохначевская, С.В.Филип-пова, К.П.Филиппова, П.П.Беля-ева, Ытык Күөлтэн санаһым Т.Я.Аргунова. Дойдубуттан кил-лэрэн улуустаагы балыһа те-рапевтической отделениетыгар (сэбидиссэй Г.Э.Кузьмин) сы-тыаран баран, салгыы Дьокуус-кайга эмтэнэ барарбар миэстэ кэспэппитин иһин невропатолог Л.Н.Сивцева махталбын этэ-бин. Киһилэр үтүө кыһамныла-рынан биһир ый иһинэн тайаһынан хаамар буолан таһы-тым. Быраатым Р.П.Решетников күн айы кэлэн хаамарга үөрэ-тэн, Лобанова М.Е. Армылаахха дыһыбар тахсан олоһор көмө, доһор буолан үчүгэйдик эмтэ-нэрбэр сүрүн күүс буолулар.

Балыһаага сытар кэмнэр ыраахтан-чугастан көрсө кэл-бит, уу-ас таспыт, ыраахтан да олоһор мин туслар долгуйан ый-ыталаһа олоһубут, тахсарбар транспорһан кемелөспүт бары билэр дьоммор, аймахтарбар, доһотторбор махтанабын. Суол-ис хаайарын аахсыбакка, бэй-эм бопсо сатыырым үрдүнэн Ыспехтен Николаевтар, Кэлтэ-

ниттэн У.И.Бурнашева, Ытык Күөлтэн, Майаттан Аржаковтар, Кыһыттан Павловтар, Сылантан Винокуровтар кэлэн көрсөн бардылар. Тулуурдаах, холку санитаркаларга, биһиртэн-биһир юр, түргэн тутуһуулаах сис-тэрэлэргэ, сып-сылаас илиилээх массажисткаларга, миньыгэс астаах повардарга, бары врач-тарга, фельдшердэргэ салаллан кэлбит сааһан сайыһынан истин эбэрдэни кытта бары үчүгэйтэн-үчүгэйтэн баһарар алгыһын этэ-бин.

Бар дьонум үтүө санаалара, кыһамныылары бу билгини кур-дук дьон бэйэлэрин иннилэрин эрз биллэрэ буолан иһэр хабыс кэмнэригэр үөскээн эрэр ычак-ка үтүө холобур буолуо дин са-һыһыбын. Ол эбэтэр, "Киһи киһинэн олоһор", "100 солкуо-байдааһар 100 доһор ордук", "Ойуурдаах куобах охтубат" ди-эн өс хоһооннор мээһэрэ баар буолбатах эбиттэрин өссө ди-ринник өйдөөххэ сөл.

А.Данилова, Армылаах олохтооҕо.

● Аабааччы этии киллэрэр

НЭИЛИЭННЭЗ ТУРУОРСАР

көстөн турар сиргэ төһө эмт ырааһынан эргийэн тиийэбин. Урут таһара тумулун аһынан мас муоста баара олус да абы-раллаах этэ. Билигин ону сөргүтэн тутар эбэтэр народнай театр аһынан саҥа муостаны

онорор тоҕо сатамматый? Кэлэр күһүмүтүттэн маньаха дьаһал ылар наада, уолдьаста даһаны.

Николай ОСИПОВ, үлэ ветерана, пенсионер.

БАҔА САНАА

Быйылгы дьылга дьэри бэрт доруобайдык сылдьабыт киһи соботохто үһүм ыалдьан, киһи балыһа хирургической отделениетыгар киирэн, операцияла-нан таһыстым. Отделение сэби-диссэй Н.Н.Кузьминаа, ба-лыһа бары үлэһиттэригэр барба махтал тылларын тиэрдэн туран, бэйэм санаабын кылгас-

тык этиэхпин баһарабын.

Адьас өйө суох сытар, киһи "гиллээ суох" диэбит киһитин эл-бэх эрийинэн, обо курдук биз-бэйдээн атаһар туруоран үтүөрдэн таһаараллара дик үчүгэйдик! Киһи бараксанна, ама, итинтэн — олоххо иккистээн эр-гиллэнтэн ордук дьол баар буо-луо дуо? Биһир дьиктиргин сана-

атым: билигин мунурдаах ыары-ыла олус да дэлэйдик, урут дэнгэ көстөр түбэлтэ курдук саныы-рым. Ордук кыра олоһор ыалды-аллар. Туохтан онук буоларын таба быһаарар уустук эрэри, арай биһир киһи санаатыгар олустарар. Араас көрүмнээх утахтарынан, омух астарынан үлүһүлээриттэн, ол ньобохто-ро иһэн буорту буолуулараттан мунурдаах ыалдьара эбитэ дуу?

Улуус балыһатын туһунан этэн аһарар тоҕоостоох буолсу.

Амбулаториябыт дьэиэ кыа-раһын, харанатын, көрдөрөр дьон лыык курдук муһуннахтары-на, турар да, олоһор да сир суох буолар. Эгэ танас ымыр миэстэ, олоһор ыскамыайка көстүү ба-ара дуо? Мэллгир. Таһырдыа ар-дахтаах кэмнэ баһараһы сотон ортоһугар дьэри кэлэн сылдьар-гар тиийэбин. Муһ сатаатар, от-делениелар икки ардыларыгар сылдьарга анаан тротуардары онорор тоҕо сатаммата эбитэй? Үс этээстээх балыһабыт уос но-

мобор сылдьан баран быйыл дьэ тутуллуох курдук буолан эрэр. Билигин орто уонна сааһыран эрэр хаарыаннаах эмчиттарбит аһыһылы урдук техникалаах, кизн-куон балыһаага үлэлиир кыахтаннахтара дуо? Төһө эрэ санаалара чаһиыр, үлэлэрэ үрдүүр этэ. Ону көрбүт киһи!

Дмитрий ПОСТНИКОВ, Чурапчы сэл. кырдыабыс олохтооҕо.

Үчүгэй дьон туһунан кэпсиибит

ЫТЫК КЫРДЫАБАСПЫТ

Тыыл, үлэ ветерана Наумова О. И. — биһиги нэһилиэкпит биһир ытыктанар кырдыаһа. Киһи 1911 сыл тохсунньу ый 1 күнүгэр Төлөйгө күн сири көрбүтэ. Ийэлээх аҕата эрдэ өлөннөр алта саастааһар тулаа-ах хаалан убайыгар энэрдэһэн улааппыта. Тулааһа буолан, эрдэ үлэлээн очкотобу кырыымчык олоххо эрэйи эһэринэн тэлбитэ. 18 саастааһар Дмитрий Степанович Дьяч-ковскайдын олоһун холбообута. Киниттэн Дмитрий дьон уола билигин 60-чалаах бэй-этэ элээ буолбук киһи. Кэлин Захар Андрее-вич Наумовка кэргэн тахсыбыта, барыта 14-тэ оболомүтүттэн билигин түөрдэ баар. Ольга Ильинична сүрдээх кыайытас үлэһит, сааһын тухары колхозка, совхозка үлэлээби-тэ. Оболоро кырларыгар огдообо хаалбыта, иньэ тынан, киһилэри-атахтарыгар туруораары 63 сааһыгар дьэри иннитин араарбакка фермаҕа ыанньыксыттаабыта. Киһи үтүө суобастаах, таһаарылаах үлэтин манньык наһарадалар кэрэһилииллэр: 1947 сыллаахха Ылбыт Үлэсэ килбизин иһин, "Үлэ ветерана", Улуу Кыайыы 30, 40, 50 сылларынан үбүлүйүккэ медаллар, "Тыыл ветерана" аһа итиһээ үгүс Махтал сорууттар. Үлэсэ урдук ситиһинтин иһин икки төгүл Моск-ва куоракка БСНХСБ-гар кыттан кэлбитэ.

90 сааһын туолбут ытык кырдыабыс Ольга Ильинична түөрт оҕо ийэтэ, аҕыс сиңи, бизс хос сиңи таптаалаах эбэлэрэ. Киһи билигин да өйө-санаата хол курдук, дьэи иһигэр бэйэтин көрүнэр. Дьоллоох, доруобай буол биһиги ытыктыыр, талтыыр күндү киһибит Ольга эбээ!

ХААРТЫСКАҔА:

Тыыл, үлэ ветерана О. И. Наумова.

Дирин бөһүөлэгин кырдыастарын сэбистэ.

● Күн дьөһүөлдүт

УРДУК СЫАНАБЫЛ ТӨҺҮҮТЭ

Чурапчы сэлэинньэ-этин "Бережка" уһу-йаана улууска ураты-тык үлэлиир соботох тэриилтэ. Ол курдук, манна хонуктаах икки белох баар. Быйыл са-ас киһиэхэ 32 улуустан делегациялар кытыы-лаах уһуулааннары са-лайы саа өрүттэрин тула семинар ыһы-лыһа. Семинарга кэл-биттэр биһиги уһуулааммыт саага сүүрээһинэргэ сөл түбэһиннэрэн үлэли-рин бэлэтигэр, коллектив үлэтин урдуктук сыаналаа-бытара, Республика үрдүнэн уһуулааннар

ортолоругар манньык айымнылаахтык тэри-нэн дьаһаммыт икки эрз тэрилтэ баар—Не-рюнгрига уонна Чурап-чыга дик туран, инни-ки сайдарга үтүө баһаларын плиттэрэ. Үлэбит манньык урдуктук бэлэтигэр биһиги үтүө кемелөһөөччүлэр би-тигэр, поленигеллэр би-тигэр — бизс пред-седателэ Г.И. Пермя-коваа, чилиэннэр Я.И.Сивцеваа, А.С.Та-ныкова, К.И. Пермя-коваа, А.В.Андросо-ваа, Н.В.Оконешни-коваа, В.П.Никитинэ, С.И.Никитинэ, до-

лгуа кэтэһэр сааһан сайыммит кэлбитинэн эбэрдэһэн тураммыт, сылы быһа ыһылар дьаһалларбытыгар кемелөспүттэригэр, өйөөбүттэригэр бары үлэһиттэр уонна төрөппүттэр, кырачаан иһиллээхчилэр аатта-рыттан барба махтал тылларын этэбит. Эһиэхэ ытыктыыр дьоммутугар үлэһити-гэр ситиһинилэр, бары үтүөнү баһарабыт.

Н.НИКИТИНА, "Бережка" уһуулаан сэбидиссэй.

СПОНСОРДАРБЫТЫГАР МАХТАЛ БУОЛЛУН

Чөмчүүк оҕо саас-тан кэтиэн, доруобай олоһу тутуһууларар сыаллаах улахан күрэх түһүлгэтэ Чурапчы би-ир ытык-мааны инти-рат-оскуолатаагы то-мторугар "Чурапчы" уһуулаанна кытылы-на. Күрэхтэһин 74 иһиллээхчи бары аһа-формалаах, эмблема-лаах парадтан киири-илэриттэн саҥалаан, Хамаанда калитана А. Гуляев кылаабынаа судуйа В.В.Акимовка арааллар бизрбитин кэнииттэн уһуулаан ба-стын спортсменнэра В. Малышев, Ю.Монасты-рева, Э. Еаграфов, М. Оконешинова, С. Си-доров, А. Гаврильева күрэхтэһин быһаарып күөрэчин көтөхтүлэр. Ол кэнииттэн хамаан-далар 5 көрүмнэ ырааһы быраһына, сүүрүүгэ, ыстакага, приседаниа уонна имигэс буолууга күрэс

былдьастылар. ЧФКСИ студентнэра, тренердэрэ суол-суол арахан судуйалаан-нар, күрэхтэһин бары-га биһир тэһнэ саҥала-нан ыһылыһа. Эрийсиһээх киирени түмүгүнэн үс саастаах кырачааннар ортоло-ругар кыргыттарга Ан-гелина Попова, уола-тарга Саажа Кирилло-ва чемпион урдук аатын ыһылар. 4 саастаах-тарга Аня Гуляева, Ви-тя Малышев, 5 сааста-ахтарга Вера Слепцо-ва, Коля Гаврильев, 6 саастаахтарга Айыына Петрова, Валера Кри-вошалькин, оттон 7 са-астаахтарга Настя Ан-дросова, Саажа Сидо-ров тэһнээхтэрин бул-батылар. Кыайылаах-тарга өйдөбүннүк бэ-лэктэр уонна бирин-сээр туттарылыһылар.

бырааһынныыгар спонсորдаан кемелөспүт бары тэ-рилтэлэргэ — Чурапчы сэл. салалтатыгар (нач. М.Н.Савина), РЭС коллективтар (нач. Ф.Ф.Барашков), улуус-таагы үөрэх управле-ниетыгар (нач. Е.С.Си-доров), ЧФКСИ-га (ректор М.Д.Гуляев), ЧРОСИО-га (директор К.Н.Захаров) уонна предпринимателлэр (С.Н.Катакиноваа, И.И.Поповаа, О.В. Шадриннаа барба мах-тал тылларын эттилар итиһээ инникитин да-һаны үүнэр сүтүүх аһ-чаты спорка көбү-лүүгэ олук ууар ман-ньык күрэхтэһинилэр үгэскэ кубулуналлары-гар баһардылар.

Екатерина ЕГОРОВА, УУУУ методичка.

ЭЗЭРДЭЛҮҮБҮТ

Күндү ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, тыыл, үлэ ветераны, Аба дайду Улуу сэриилэн кыттылаахын олохтоо, Кытааназ нэһилигэн олохтоо ВЛАДИМИРОВА Федорья Васильевна 70 сааскын туолбукунан эбэрдэлибит!

Улуу сыллара ылдыбакка, элэнтэ алар, сүбэллэ-амалы, куус-көмө буола сырыт дээн үлэ баабытын, алыссытын эбэбит. Кыһын, уолаттарын, кийинтин, күтүтүн, сизинэрин, хос сизинэрин.

х х х

Күндүтүк саныыр табаарыстытын, доһорбүтүн, Алларас Бастээх бөлүөлээн олохтоо П.П.ОВ Савелий Егорович үлэ агардаах үбүлүүгүнэн итиитик, истиитик эбэрдэлибит!

"Мындаарай" совхоз профкомун председателинэн үлэбэбит сыллара совхоз атаар тургутулар, социальнай-культурнай тэрилтэлэри үлэс килэригэр, рабочайдар олохторун илэтин тулсарына килэригэр кылааткын үрдүктүк сыналлыбыт, мэлди жолбур олохтообут.

Эйизэ уонна дьэс кэрэнтэр кытаанахтан-кытаанах доруобуйаны, дьоллоох-соруулаах олох баарыбыт, сыйбас санаабынан, илэрэх сыйыаппынан дьэс кэрэнтэр, табаарыстарын куруук үрдэ-көтүтэ сырыт.

Чурапчытан Чикигинаовтар, Савкина, Поповтар.

х х х

Күндүтүк саныыр эдмийбүтүн, Мындаарай бөлүөлээн олохтоо ДЬЯЧКОВСКАЯ Светлана Афанасьевна 50 сааскын туолбукунан ис сүрэхтэн истиитик эбэрдэлибит!

Эйизэ сир үрдүгэр баар бары кэрэни, оолорун, сизинэрин тулстарыгар уһунтан-уһун үйкэнэргэр, үрээ-көмө сылдыарар баарыбыт.

Балтын Мария дьэс кэрэгтэрэ.

х х х

Биһэрэ үлэһир калыабытын, Дирингэ 2 №-дээх маһабын сэлэбиссээн КАМАЛОВА Мария Кирилловна олохтоо орто амурабынан, үбүлүүгүнэн итиитик, истиитик эбэрдэлибит!

Самэй майык, өрүү көмөсө кэлэр үтүө сыйыаппын, сыйбас-истиитик санаат ичиниктин дараы Эйизэ күй бөлүөтүмөн килэргэтэ, үрдэти туруостун. Баарыбыт Эйизэ Күн сырдыгына, Сир дьолун, Олох кэрэтин.

Дирингэ эргин тэрилтэтин үлэһиттэрэ.

х х х

Тапталлаах абыытын, эбэбитин, туһууа механизаторунан өр сыллара үтүө сыйбас-истиитик үлэбэбит күндү күйбүтүн, Чурапчы сэлэһинээн олохтоо ВАРЛАМОВ Иннокентий Иннокентьевич 55 сааскын туолан бочуоттаах сыныаппына таскыбыккын итиитик, истиитик эбэрдэлибит!

Эйизэ саха алмаһынын кытаанах доруобуйаны, дьолу-соруу баарыбыт.

Кэрэнтэр, оолорун, кийинтин, күтүтүн, сизинэрин.

х х х

Тапталлаах күн-күбэй ийэбитин, эбэбитин, Холтоо нэһилигэн дьаһалтатын дьэс кэрэнтэр специалистин Парасковья Михайловна АРГУНОВАНЫ үлэ агардаах үбүлүүгүнэн итиитик эбэрдэлибит!

Күндү күйбүтүгэр астаар кыһаммын, сүбэллэ-амал, көмө итин истиитик маһабытын. Эйизэ үлүн үйүн, киргээ доруобуйаны, туһуулаах үлэс ситиһилэри, мөһөс өрө санааны, үйүмү-быйаны, үрүүнү-көтүмү баарыбыт.

Кэрэнтэр, кыргыттарын, күтүтүгү, сизини.

х х х

Күндүтүк саныыр табаарыстытын, кыһымын, улуустаагы кийи балыһа офтальмологическай кабинетин фельдшерин Прасковья Филипповна СЛЕПЦОВАНЫ Саха Республикатын доруобууа харыстыбыллык тугуруу астын ылбыккын истиитик эбэрдэлибит!

Эйизэ чэбиз-чэбди доруобуйаны, сир үрдүгэр баар бары үтүөнү, сырдыгы, кэрэни баарыбыт. Мэлди сүбэ-ама, куус-көмө буола сырыт, сыраллаах үлэ ситиһилээх буоллун, дьол-соруу аргыстаах дьэс алгыбыт.

Паша, Олег, Алеша, Олег, Светлана Павловна, Афанасий Дмитриевич Дорофеевтар.

х х х

Күндү бөлүөтүмөн, эдмийбүтүн, Диринг бөлүөлээн олохтоо АРГУНОВА Прасковья Михайловна 50 сааскын туолан үрүүлээх үбүлүүгүнэн ис сүрэхтэн истиитик, истиитик эбэрдэлибит!

Эн көмө-үтүө майыккын, дьолор-сүрүгү сыйбас сыйыаппынан, үлэ-тамнаах барымталаах дьэс астыныбыт. Чэбиз-чэбди доруобуйаны, үтүө үрүүнү, дьолу-соруу баарыбыт.

Алексеевтар, Хомподосовтар, Саргыдаевтар уонна эдмийин Клара Михайловна Алексеева.

СҮТҮКТЭННИБИТ

Чурапчы сэлэһинээн Стратель-кай уулуусатын улуустаагы калыталай тутуу управленин А 840 АТ гос-нүмэрдээх, хаки өңөөх, тентоай УАЗ-31512 автомашинка сүтэ. Кини сөрбүт маннаа 41-242, 41-154 телефоннарга биллэргитигэр көрдөһүт.

х х х

Кривошеин Николай Иванович 1999 с. бэс ыйын 15 күнүгэр Мугудай орто оскулатын бүтэригэр туһунан бэрлэллэбит А сериялаах, 4033757 №-дээх аттестат сүлүттүнэн дьэс сүбүнэн аарыллар.

х х х

Ефремова Нина Афанасьевна 1999 с. бэс ыйыгар Чурапчы орто оску-

латын бүтэригэр туһунан бэрлэллэбит А сериялаах, 3026721 №-дээх аттестат сүлүттүнэн дьэс сүбүнэн аарыллар.

х х х

Кардашевская Мария Михайловна 1998 снл бэс ыйын 17 күнүгэр Ойуулу орто оскулатын бүтэригэр туһунан бэрлэллэбит А сериялаах, 3026832 №-дээх аттестат сүлүттүнэн дьэс сүбүнэн аарыллар.

х х х

Неустроева Ирина Прокопьевна 1987 снл бэс ыйын 17 күнүгэр Чурапчы орто оскулатын бүтэригэр туһунан бэрлэллэбит АЖ сериялаах, 296762 №-дээх аттестат сүлүттүнэн дьэс сүбүнэн аарыллар.

ЧУРАПЧЫ СЭЛИЭННЬЭТИН БЫЛАҔАР ООҢЬОММУТ МАННЫК

ЛОТЕРЕЯЛАР СУҮЙДҮЛЭР:

01728 – телефон аппарата – Сивцева А.К., Чурапчы
04932 – чааскылаах миксер – Андросов А.И., Хадаар
04830 – уһаайба сирэ
01503 – телевизор – Филиппов Н.В., Чурапчы
02536 – холодильник – Гордеева А.Е., Чурапчы
02689 – 5 куурусса
05000 – чаанньык – Артемьев Илья, Чурапчы
00035 – электронасос
01726 – электрофен – Егоров Ньургун, Майа
02122 – сибинньэ – Керемасов И.В., Чурапчы
00873 – сымнабас мизбэл – Иванова З.И., Чурапчы
02261 – сәппэрэстэр
02276 – электродрель – Сивцева Ольга, Чурапчы
01136 – остуол чаһыта
01485 – видеоплейер
02310 – таһас суулар массына
01545 – электрокафельница – Сивцева С.М., Чурапчы
04361 – 5 куурусса
03225 – кириһилэ-кырабаат – Кузьмина Е.И., Чурапчы
01959 – квартира – Захарова К.К., Чурапчы

Комиссия.

МАХТАНАБЫТ

Тапталлаах ийэбит, кэрэнтэр, эбэбит, тыыл, үлэ ветерана, РФ потребкооперациятын туйгуна, Чурапчы сэлэһинээн олохтоо КАРСАНАЕВА Анна Терентьевна уһунуу ылдыан биһиги кэксэбиттэн туораабыт арахан кэммитигэр моральнай, материалнай көмөнү онорбут Чурапчытаагы, Маарыкчааннаагы потребкооперацияларга, партия райкомугар, лесхоз, "Березка" уһуулан коллективтарыгар, Арылаах нэһилигэн дьаһалтатыгар, кыһыт биһиги үрэммит дьүөгэлэригэр, ийэбитин кыһаллан эмтээбит кийи балыһа терапевтической отделенин коллективтар, сибиссэи Кузьмин Г.З., дьэс кэрэнтэр табаарыстарыгар Адамов П.Е., Васильева А.Ф., Никитин С.И., Анемподистова Н.Е., Шеломова М.Н. уо.д.а., ыкса ыаллар-бытыгар, бары табаарыстарытыгар, аймак-билэ дьоммутугар барда махталбытын тирээбит.

Барыгытыгар дьолу-сорууну, кытаанах доруобуйаны, үтүө үрүүнү, үлэтигэр, үрээхитигэр ситиһилэри баарыбыт.

Оолоро, кэрэнтэр.

х х х

Тапталлаах күндү ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, тыыл, үлэ, потребкооперация ветерана.

ЫҤААХХА ЫҤАРАБЫТ!

Алабар нэһилигэн Лампаарыкыттан төрүттээхтэри от ыйын 7 күнүгэр Лампаарыкыга ыҥаахха түмсүүгэ ыҥарабыт. Тэрийэр бөлөх.

БИҤИГЭ ӨНӨБҮТҮНЭН ТУҤАНЫТ!

Күн айы Чурапчы – Алларас Бастээх маршрутунан дьону таһабыт. Билсэр тел. 41-266.

х х х

Воймөкөөн улуһуттан төрүттээх ВИНУКОВА Мария Николаевна күн сириттэн сүтэригэр арахан кэммитигэр сүбэ-ама, өйбүл буолбт чутас аймактарытыгар Коркиннарга, Оконешниковтарга, Болкиновтарга, Корякиннарга, М.Л. Старостина, Собакиннарга, Макаровтарга, олоһун тилэх күнүгэр дьэс көрөн-истэн эмтээбит Дирингэ балыһа коллективтар, кылаабынай врач Илларионова А.Л., Дирингэ оло музикальнай оскулатын коллективтар, директор Попова Ф.И., Чурапчытаагы гимназия коллективтар, директор Иустинова А.С., ийэбит өр сыллара үлэбэбит коллективтар – Маарыкчааннаагы потребкооперация, директор Григорьева А.Г., тилэх суолугар агаарытыгар бары аймактар-бытыгар, ийэбит үлээннээхтэригэр, малларбытыгар, табаарыстарытыгар барда махталбытын тирээбит.

Эйизэ барыгытыгар чэбиз доруобуйаны, үлэтигэр ситиһилэри, дьоллоох олоһу баарыбыт. Үтүө санаабыт хаһан да уостубатын.

Оолоро, күтүөттэрэ, кийинтэрэ, сизинэртэ, хос сизинэртэ.

АТЫҤЛАҤАБЫТ

Көһөрөн ыларга 8x8 м дөһөнн. Билсэр тел. 41-117.

АТАСТАНАБЫТ

Үс снл үлэбэбит роторнай оксору скоростной оксору. Билсэр тел. 42-185.

АТЫҤЛЫҤЫТ

Үлүн асылыт байтаһын тыһынгаһын. Сыаната – кэксэтиннэ. Билсэр тел. 41-973.

х х х

Быйылгы сибизэй дьэс муовун. Чурапчы сэл. Октябрьскай уул. 37 №-гэр эбэртэ 41-416 тел. билсир.

х х х

Саха скоростной от оксору, от муһуура. 4 тонна уйуктаах трактор прицепин.

Сыаналара – кэксэтиннэ. Билсэр тел. 41-267.

Истинник таһыыр кэрэнтэр, ийэбит, эбэбит, педагогическай үлэ ветерана, Холтоо нэһилигэн олохтоо ДЬЯКОНОВА Евдокия Дмитриевна уһунуу ылдыан биһиги кэксэбиттэн туораабыт арахан кэммитигэр моральнай, материалнай көмөнү онорбут Чурапчытаагы, Маарыкчааннаагы потребкооперацияларга, партия райкомугар, лесхоз, "Березка" уһуулан коллективтарыгар, Арылаах нэһилигэн дьаһалтатыгар, кыһыт биһиги үрэммит дьүөгэлэригэр, ийэбитин кыһаллан эмтээбит кийи балыһа терапевтической отделенин коллективтар, сибиссэи Кузьмин Г.З., дьэс кэрэнтэр табаарыстарыгар Адамов П.Е., Васильева А.Ф., Никитин С.И., Анемподистова Н.Е., Шеломова М.Н. уо.д.а., ыкса ыаллар-бытыгар, бары табаарыстарытыгар, аймак-билэ дьоммутугар барда махталбытын тирээбит.

Барыгытыгар дьолу-сорууну, кытаанах доруобуйаны, үтүө үрүүнү, үлэтигэр, үрээхитигэр ситиһилэри баарыбыт.

Оолоро, кэрэнтэр.

х х х

Тапталлаах күндү ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, тыыл, үлэ, потребкооперация ветерана.

Алабар нэһилигэн Лампаарыкыттан төрүттээхтэри от ыйын 7 күнүгэр Лампаарыкыга ыҥаахха түмсүүгэ ыҥарабыт. Тэрийэр бөлөх.

Биһиги өнөбүтүнэн туһаныт! Күн айы Чурапчы – Алларас Бастээх маршрутунан дьону таһабыт. Билсэр тел. 41-266.

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, тыыл, үлэ ветерана, Холтоо нэһилигэн олохтоо

ПАВЛОВА Софья Ивановна уһун арахан ырыыттан өлбүтүн, динини курутуулан турун, бары аймактарыгар, бингэ үрэммиттигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Ийэртэ, оолото, убайа, санаһа, аймактара.

Күтүрбанын тирээлэр: – Ийэтигэр Попова Наталья Яковлевна, уолугар Дулуца, убайыгар Попов Иван Петрович, чутас дьонугар, аймактарыгар кытаанах нэһилигэн дьаһалтата, кырдаастарын сибизэ, олохтоо орто оскула коллективта.

Күндү саһастара Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр убайдар Дьяконова Евдокия Дмитриевна күн сириттэн барытынан кэрэнтэр, оолоругар, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Убаастабыллаах Дьяконова Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр Николай Иванович, оолоругар, күтүөттэригэр, кийинтэригэр, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Тапталлаах ийэртэ Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр Николай Иванович, оолоругар, күтүөттэригэр, кийинтэригэр, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Убаастабыллаах Дьяконова Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр Николай Иванович, оолоругар, күтүөттэригэр, кийинтэригэр, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Тапталлаах ийэртэ Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр Николай Иванович, оолоругар, күтүөттэригэр, кийинтэригэр, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Убаастабыллаах Дьяконова Евдокия Дмитриевна өлбүтүнэн кэрэнтэр Николай Иванович, оолоругар, күтүөттэригэр, кийинтэригэр, сизинэртэ, чутас аймактарыгар, кутурбанын тэһизэ үлэстэн, ыаллара Селцовтар.

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, тыыл, үлэ ветерана, Холтоо нэһилигэн олохтоо

ПАВЛОВА Софья Ивановна уһун арахан ырыыттан өлбүтүн, динини курутуулан турун, бары аймактарыгар, бингэ үрэммиттигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Ийэртэ, оолото, убайа, санаһа, аймактара.

Күтүрбанын тирээлэр: – Ийэтигэр Попова Наталья Яковлевна, уолугар Дулуца, убайыгар Попов Иван Петрович, чутас дьонугар, аймактарыгар кытаанах нэһилигэн дьаһалтата, кырдаастарын сибизэ, олохтоо орто оскула коллективта.

Күндү оом, ийэ, балты, аймак-пай, кытаанах нэһилигэн олохтоо МАКАРОВА Мария Петровна

дээр саһыгар хомотолоохтох өлбүтүн, динини курутуулан турун, бары аймактарыгар, бингэ үрэммиттигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Ийэртэ, оолото, убайа, санаһа, аймактара.

Күтүрбанын тирээлэр: – Ийэтигэр Попова Наталья Яковлевна, уолугар Дулуца, убайыгар Попов Иван Петрович, чутас дьонугар, аймактарыгар кытаанах нэһилигэн дьаһалтата, кырдаастарын сибизэ, олохтоо орто оскула коллективта.

Күндү оом, ийэ, балты, аймак-пай, кытаанах нэһилигэн олохтоо МАКАРОВА Мария Петровна

дээр саһыгар хомотолоохтох өлбүтүн, динини курутуулан турун, бары аймактарыгар, бингэ үрэммиттигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Ийэртэ, оолото, убайа, санаһа, аймактара.

Күтүрбанын тирээлэр: – Ийэтигэр Попова Наталья Яковлевна, уолугар Дулуца, убайыгар Попов Иван Петрович, чутас дьонугар, аймактарыгар кытаанах нэһилигэн дьаһалтата, кырдаастарын сибизэ, олохтоо орто оскула коллективта.

Күндү оом, ийэ, балты, аймак-пай, кытаанах нэһилигэн олохтоо МАКАРОВА Мария Петровна

дээр саһыгар хомотолоохтох өлбүтүн, динини курутуулан турун, бары аймактарыгар, бингэ үрэммиттигэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Ийэртэ, оолото, убайа, санаһа, аймактара.

Күтүрбанын тирээлэр: – Ийэтигэр Попова Наталья Яковлевна, уолугар Дулуца, убайыгар Попов Иван Петрович, чутас дьонугар, аймактарыгар кытаанах нэһилигэн дьаһалтата, кырдаастарын сибизэ, олохтоо орто оскула коллективта.

Редактор: ПОПОВ Г.Г.
ААДЫРЫСПЫГ: 678670, Чурапчы сэл.
Барт Маркс уул, 26 "а",
ТЕЛЕФОННАРЫГ:
редактор – 41-332, отделе – 41-265,
E-mail: sanaoloh@mail.sakha.ru

Хайыаты тэрийээччилэр: Редакция, Улуус дьаһалтата, Саха Республикатын Правительствота. Хайыат сахалы тыһыан оптуорунтукка, сароһа, субуотара таһар.
Хайыат индекс: 54907

"Саһа олох" редакционнай-издательскай холбоһун. Оффетнай бачаат.
Саһаһын №№-рә 71-72. Тираж 2481.
25.06.2001 с. бэчээккэ бэриллэнэ.

Автор суругар этилэр санаа редакция позициятыгар мэлди сөп түбөһөр буолбатах. Суруука ыйылар чакчылар кырдыктаахтарыгар эппиэтинэһин автор тус бэйэтигэр.